

Dato: 15-12-2020

Sagsnr: 00.00.00-P35-1-18

Frederiksberg Udsatteråd

Udsatterådets høringssvar vedrørende Rusansvarlig Ungdom

Udsatterådet takker for høringen vedrørende Rusansvarlig Ungdom. Helt overordnet finder vi det relevant at gøre en målrettet strategisk indsats på Frederiksberg for at forebygge en tidlig alkohol og rusmiddeldebut, herunder også strukturelle tiltag. Vi ved, at strukturel forebyggelse også er en måde at nå den udsatte del af befolkningen på, hvor andre forebyggelsesinitiativer oftere taler til/motiverer/eventuelt ændrer adfærd hos dem, som i forvejen er ressourcestærke. Der er al mulig god grund til at være ambitiøs på de unges vegne, når det gælder om at forebygge alvorlig sygdom og ulykker, forbundet til et for tidligt og for højt forbrug af alkohol og rusmidler.

Det er i Udsatterådets øjne også vigtigt, at de nuværende regler bringes i spil, således at der fx følges mere op på salg af alkohol til unge under 18 år fra butikker og kiosker, og at der er en konsekvens ved at bryde reglerne. Bevillingsnævnet bør endvidere også inddrages fx i at tilrettelægge hensigtsmæssige rammer i natlivet. Bl.a. ved at lægge op til, at udskænkingssteder ikke sælger billige mængdetilbud (shots) direkte målrettet de unge.

I forhold til de konkrete dilemmaer beskrevet i sagen har vi følgende bemærkninger:

- Udsatte unge er usynlige i strategien. Hovedparten af de indsatser, der beskrives, er målrettet unge, som er i skole eller under uddannelse; har forældre, som kan fungere som rollemodeller; og som deltager i et fritids-/foreningsliv. Udsatte unge indgår ikke i disse arealer i samme udstrækning, men kan jo stadig have en risikobetonet adfærd i forhold til alkohol og rusmidler. Således viste Ungmag2014-undersøgelsen, at de unge, som havde højest grad af såkaldt eksternaliserende adfærd (forstået som udadreagerende adfærd som konflikter i folkeskolen, pjækkeri og slagsmål, med mere), med langt større sandsynlighed havde alkoholproblemer. Denne gruppe havde også med større sandsynlighed røget hash eller taget andre stoffer inden for den seneste måned.
- Det er ikke skrevet tydeligt nok frem i sagen, *hvordan* man vil sikre, at de mest udsatte unge får gavn af indsatsen. Eksempelvis unge uden for uddannelsessystemet. Vi vil gerne opfordre til, at indsatsen målrettet udsatte unge, der har eller er i risiko for at få et overforbrug af rusmidler, tænkes ind i en mere helhedsorienteret indsats, der både omhandler støtte til forandring af de udsatte unges aktuelle situation på kanten af samfundet og forbedring af deres generelle trivsel. Rusmidler vil i denne sammenhæng ofte blive brugt anderledes fx som lindring eller "mental smertebehandling", og dermed er hovedformålet med at indtage rusmidler for denne gruppe unge langtfra kun at løfte stemningen ved festlige

lejligheder. Nogle unge med psykiske lidelser/handicaps kan endda opleve en (midlertidig) forbedring af deres tilstand ved indtagelse af rusmidler – fx er der en del unge med ADHD, der oplever, at de får mere ro i hovedet og kroppen, når de ryger hash.

- Sagen lægger meget op til fokus på forældre som rollemodeller, men særligt de unge bliver potentielt også forbigået her, da nogle af de indsatser, der lægges op til i forhold til forældredimensionen ikke nødvendigvis inkluderer udsatte unges forældre. Selvom afsnittet 'Kommunal sfære contra borgernes frie ret' berører nogle forældres risikable alkoholvaner, er de foreslåede metoder (med undtagelse af indsatsen i Sundhedsplejen) alle nogle, der er bredt forebyggende – og hermed ikke er direkte rettet mod at hjælpe familier med alkoholproblemer.
- Vi undrer os over, at man er tilbageholdene med at tilrettelægge alkoholfri miljøer i fritids- og foreningslivet, hvor mange unge kommer. Dette sker under henvisning til, at forpagterne af cafeerne risikerer en nedgang i indtjening. Vi ved dog, at rammer og adgang til alkohol betyder noget, når adfærd og kultur skal ændres (blandt andet fra Røgfri Generation). I vores optik er alkohol lige så lidt foreneligt med en sund idrætskultur, som røg og rygning er det. Så længe man understøtter, at alkohol er en naturlig del af et idræts- og foreningsliv, normaliserer man samtidig alkoholindtaget for en bred målgruppe. Herunder de børn, unge og deres forældre, som færdes her.

Udsatterådet glæder sig over, at Frederiksberg Kommune med Rusansvarlig Ungdom tager ansvar for børn og unges sundhedsvaner, og prioriterer at arbejde strategisk med målrettet forebyggelse af risikobetonet alkohol og rusmiddeladfærd blandt kommunens unge.

Også inddragelse af civilsamfundet er et opmærksomhedspunkt, som med fordel kan tænkes ind i forebyggelsesdelen. Fx er Natteravnene en vigtig aktør, som er med til at skabe trivsel for børn og unge i en udsat position - og ikke mindst tryghed i nattelivet for de unge.

Vi glæder os til at følge det videre arbejde med udfoldelse af handleplan og initiativer.

På vegne af Udsatterådets brugerrepræsentanter

v/ formand Michael Brautsch